

Flenko Turkovit

Rotgipfler blanc Rotgipfler white - ZELENAC SLATKI BIJELI - Rotgipfler bianco Rotgipfler weisser

Zelenac slatki bijeli

SPECIMEN: Kutjevo, IX 1951; težina grozda 310 gr.

SINONIMI: Zelenika kutjevačka, Crvenovršić, Rdeči vrh; Reifler, Rotgipfler weisser, blanc, bianco, white.

PORIJEKLO I RASPROSTRANJENOST: Potječe vjerojatno iz Austrije, gdje se i najviše uzgaja. U Jugoslaviji se uzgaja u manjoj mjeri. Nalazi se i u južnom Tirolu, u Badenu-Württembergu i u Elzasu. Po mišljenju stručnjaka i po svojim dobrim osobinama zaslužuje veću pažnju.

BOTANIČKA OBILJEŽJA:

Vršci mladica bjelkasto pahuljasti, karakteristično crvenkasti.

Cvijet dvospolan (♀).

Odrasli list srednje velik, okruglast; 5-dijelan; postrani sinusi dosta duboko urezani, na dnu malo prošireni, kadšto preklapljenih rubova; sinusi peteljke više ili manje otvoreni, oblika slova »V«; lice tamnozeleno, golo; naličje žućkastozeleno, fino vunasto; plojka dosta jaka, hrapava, neravna; rebra s obje strane crvenkasta, obrasla vunasto; glavni zupci malo istaknuti, široki, a sporedni zupci mali, nejednaki, tupi; peteljka lista jaka, nešto kraća od glavnog rebra, smeđe-crveno, s vunastim dlačicama.

Zreo grozd srednje veličine i duljine, zbit, čunjast, granat; peteljka grozda kratka, debela.

Zrele bobice srednje veličine, okruglaste, žutozelene, na sunčanoj strani smeđaste, prozirne; kožica jaka; meso sočno; sok sladak, kislast; ugodna okusa.

Rozga dosta jaka, sivosmeđa, na zglobovima tanjnija, s tamnosmeđim prugama; žlanci dosta kratki ili srednje dugi, prema habitusu čokata.

Rast srednje snažan, uspravan.

FENOLOŠKI PODACI:

Traži hranjivo, ne previše lagano tlo, s odgovarajućom sadržinom aktivnog vapna, na sućanim, sušim položajima. Prikladan je za umjerenu klimu.

U cvatnji se manje osipa tip crvenijih vršaka mladica i rebra lista. Dozrijeva u III razdoblju, ali nešto ranije od Graševine.

PRAKTIČNA ISKUSTVA:

Prikladniji je za normalni ili srednje visoki način uzgoja i za rez na reznike, ali podnosi i dulji rez (lucnjeve) na dvokraku, ukoliko je čokot u dobrom zdravstvenom stanju, da ne prerodi i oslabi.

Rodnost velika i redovita. Kao primjer spominju se rezultati dobra Kutjevo sa 47 do 200 hl masulja po 1 ha, te sa 18,4% šećera po Klost. (od 16,1 do 24,0) u 15-godišnjem prosjeku 1927—1941. god.

Otpornost prema smrzavicama razmjerno vrlo dobra; prema gljivičnim bolestima srednja, a prema truljenju grožđa (*Botrytis cinerea*) dobra.

Srodnost s američkim podlogama dobra, naročito s Berlandieri x Riparia Kober 5BB.

ISKORISTENJE:

U povoljnim godinama i s odgovarajućih položaja daje vrlo dobro vino od 11,5 do 14,0 vol. % alk. s relativno većom sadržinom kiselina, natprosječne kvalitete i specifične arome.

Vrlo je dobre gospodarske vrijednosti, a naročito po odnosu kvantuma i kvalitete prinosa i po ostalim dobrim osobinama. Može stajati uz bok Graševini, i zato ga se već kod prve obnove vinograda izričito preporučalo za uslove jugoslavenskih sjevernih područja umjerene klime, a tako i za susjednu Austriju.

NAPOMENA:

Od varijeteta poznata su dva tipa: jedan (»spravi«) s izrazito crvenim vršcima mladica, dobre rodnosti, i drugi manje vrijednosti, sa zelenijim vršcima i slabije rodnosti. Zato se preporučuju selekcije.

